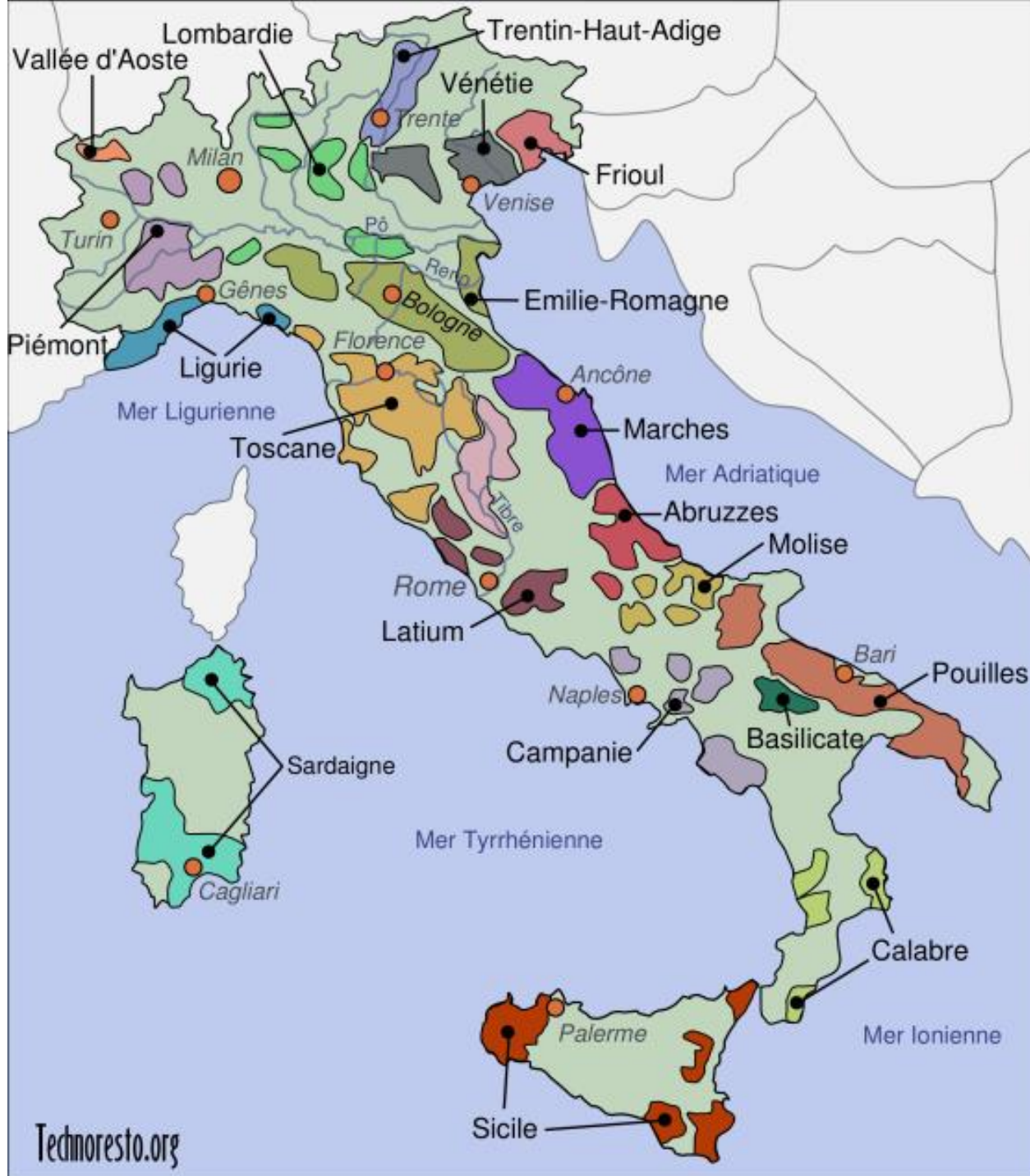

Een wijnreis door Italië

Markant Ertvelde

donderdag 14 mei 2009

Italië kent 20 wijnstreken

- Aostavallei
- Piemonte
- Ligurië
- Veneto
- Lombardije
- Trentino Alto Adige
- Friulia Venezia Giulia
- Emilia Romagna
- Toscane
- Marken
- Umbrië
- Latium
- Campanië
- Abruzzen
- Molise
- Basilicata
- Puglia
- Calabrië
- Sicilië
- Sardinië

Inheemse druivenrassen

- 307 druivenvariëteiten
- Meest aangeplant : Sangiovese (in 17/20 regio's, in 89 DOC/DOCG-wijnen)
- Tweede plaats: Barbera.
- Andere : Trebbiano toscano, Moscato bianco, Malvasia bianca di Candia, Malvasia bianca lunga en Montepulciano.

Wijnproductie EU (x 1000 hl)

LAND	Seizoen	Seizoen	Seizoen	Seizoen	Seizoen	Seizoen*
	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Spanje	39.419	54.781	50.062	40.466	43.659	42.000
Griekenland	3.098	3.804	4.295	3.977	3.947	3.400
Duitsland	9.984	8.291	10.107	9.256	8.995	10.001
Portugal	6.677	7.283	7.481	7.254	7.532	6.000
Italië	46.200	44.087	53.135	53.062	54.949	45.000
Luxemburg	154	123	156	135	124	140
Frankrijk	51.966	47.519	58.845	52.553	54.725	47.000
Oostenrijk	2.599	2.556	2.734	2.264	2.256	2.549
Hongarije	3.500	3.800	5.272	3.567	3.271	3.700
Slovenië	900	671	944	886	832	920
Cyprus	240	400	282	197	218	183
Tsjechië	495	540	605	439	434	300
Slowakije	340	540	410	302	325	290
Malta	62	100	70	70	65	
Bulgarije	2.400	2.314	1.961	1.821	1.900	2.090
Roemenië	5.555	6.166	2.602	5.500	5.015	5.500
Overige EU landen	13	18	24	25	27	92
Totaal	173.602	182.993	198.985	181.774	188.274	169.165

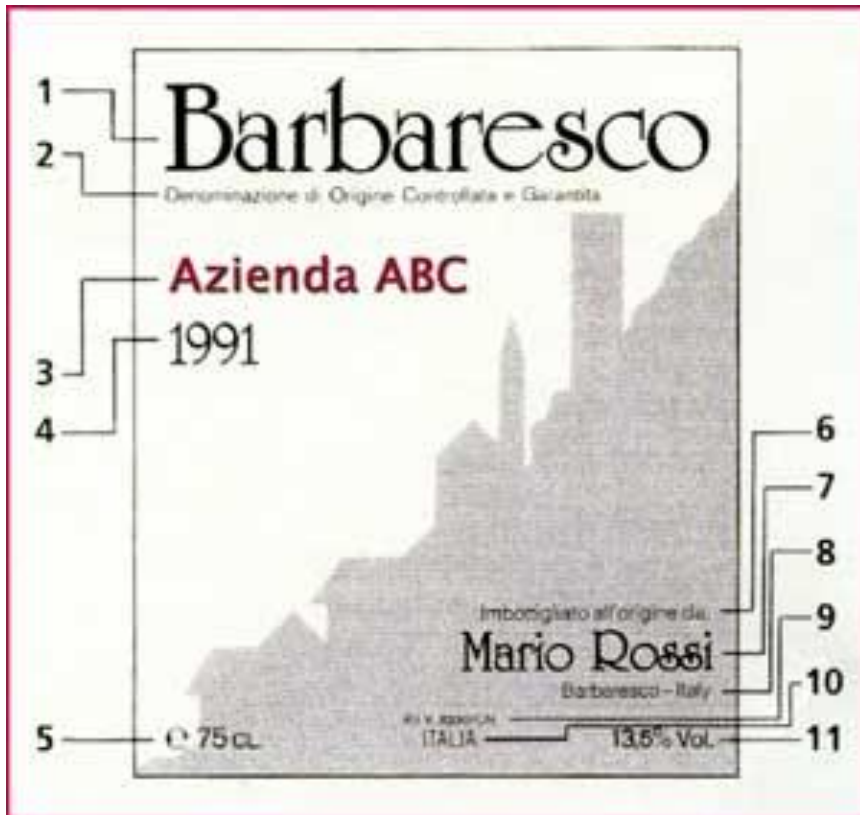
Productie per regio (2006)

Regio	Wijnproductie in hl. 2006
Piemonte	3.360.000
Lombardije	1.100.000
Trentino A.A.	1.160.000
Veneto	7.090.000
Friuli V.G.	1.040.000
Emilia Romagna	6.620.000
Toscane	2.920.000
Marken	1.090.000
Latium	2.490.000
Abruzzen	3.120.000
Campanië	2.010.000
Apulië	7.520.000
Sicilië	6.550.000
Sardinië	830.000
Overige* (Molise, Aostavallei, Ligurië, Calabria, Umbria, Basilicata)	2.300.000
Totaal	49.200.000

Wijnwetgeving

- Wet van Gorla – 1992
- VdT : Vino da Tavola
- IGT : Indicazione Geografica Tipica
- DOC : Denominazione di Origine Controllata
- DOCG : Denominazione di Origine Controllata Garantita

Wat staat er op het etiket ?

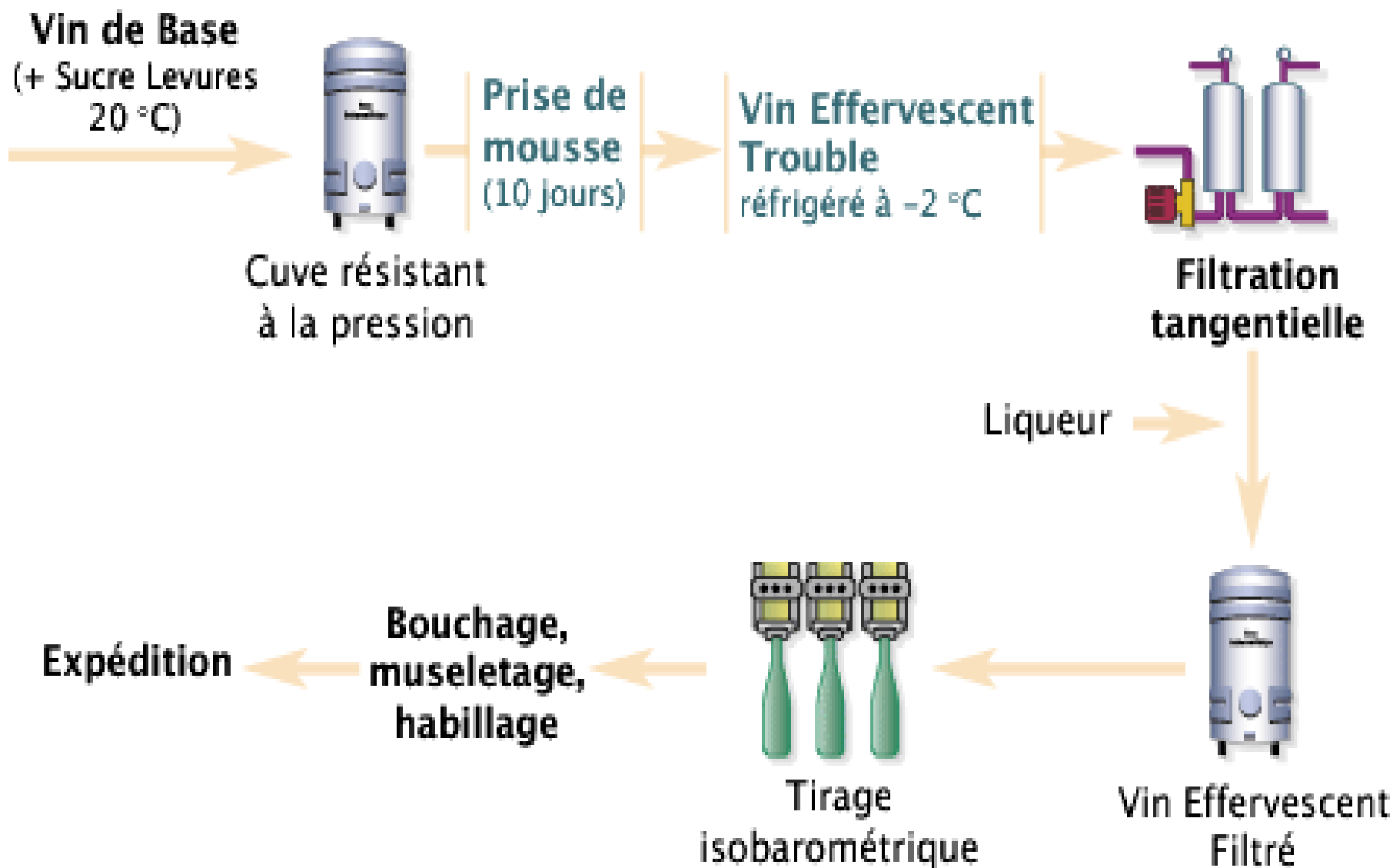

- 1. Naam v.d. wijn
- 2. Classificatie
- 3. Naam landgoed
- 4. Wijnjaar
- 5. Inhoud
- 6. Plaats van botteling
- 7. Naam producent/bottelaar
- 8. Plaatsnaam
- 9. Registercodes
- 10. Land van herkomst
- 11. Alcoholpercentage

Prosecco

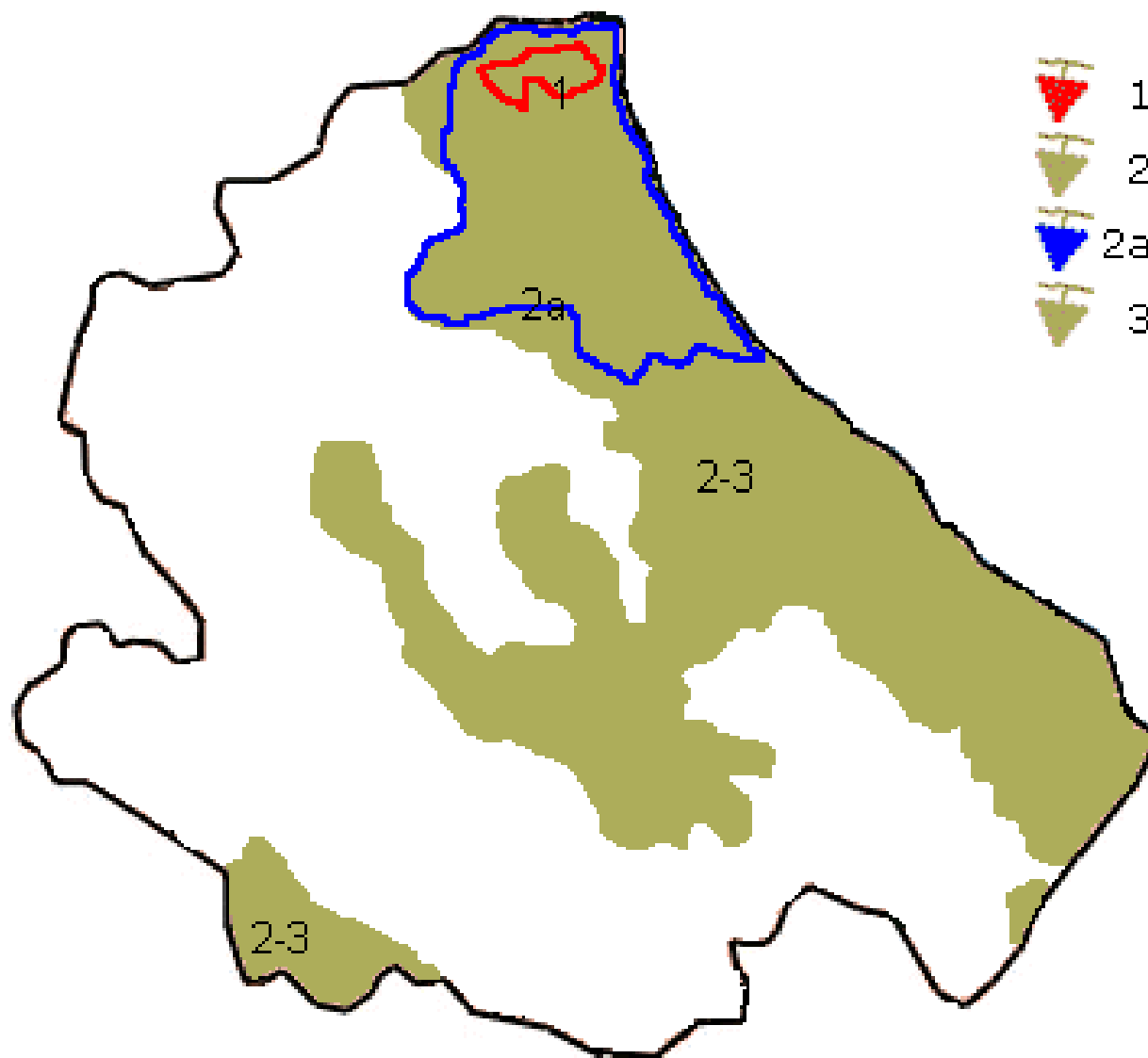
- Naam van de druif
- Steeds in schuimwijn geproduceerd
- Methode Martinotti – 1 gisting op de fles

Abruzzzen

1. Controguerra

2. Montepulciano d'Abruzzo

2a. Colline Teramane

3. Trebbiano d'Abruzzo

Abruzzzen

- Smalle strook tussen Apennijnen en Adriatische Zee
- Gran Sasso/Apennijnen : klimaat bepalend
- 1 DOCG, 3 DOC, 9 IGT
- Aandeel DOC < 20%
- Wit :
 - Vooral Trebbiano, droog en fris
- Rood :
 - Vooral Montepulciano, finesse en kracht
- Rosé :
 - Cerasuolo

Trebbiano d'Abruzzo Palio DOC

- Mooie droge wijn, vol en harmonisch. Aroma's van perzik en appel
- Heuvels van Chieti 130-350 m
- 3500 wijnstokken/ha 70 hl/ha
- Palio 2007 : Zilveren Medaille Concours Mondial Bruxelles
- Bewaartijd 2 à 3 j.
- Aperitief, visschotels, wit vlees, zachte kazen

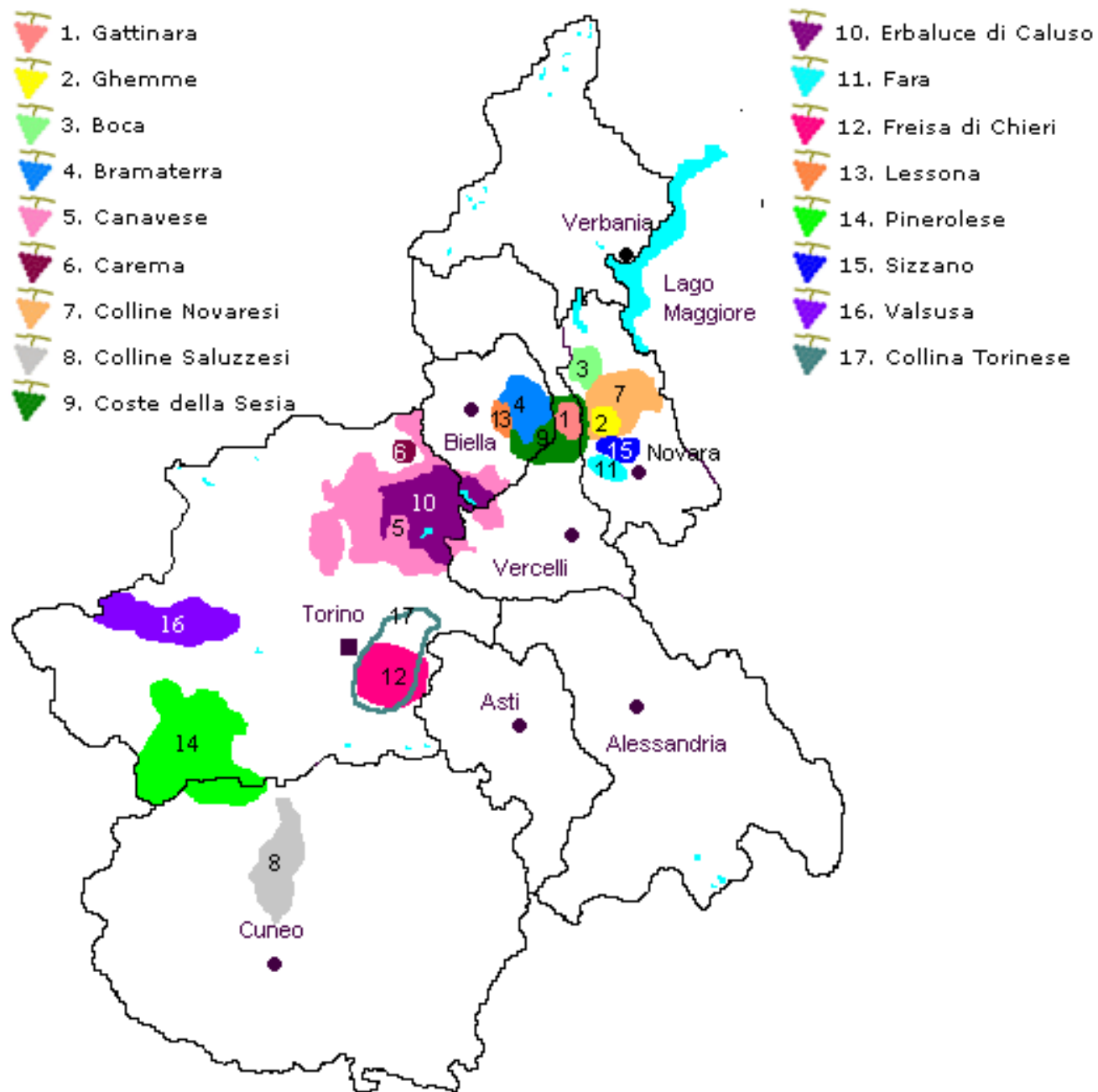
Piemonte

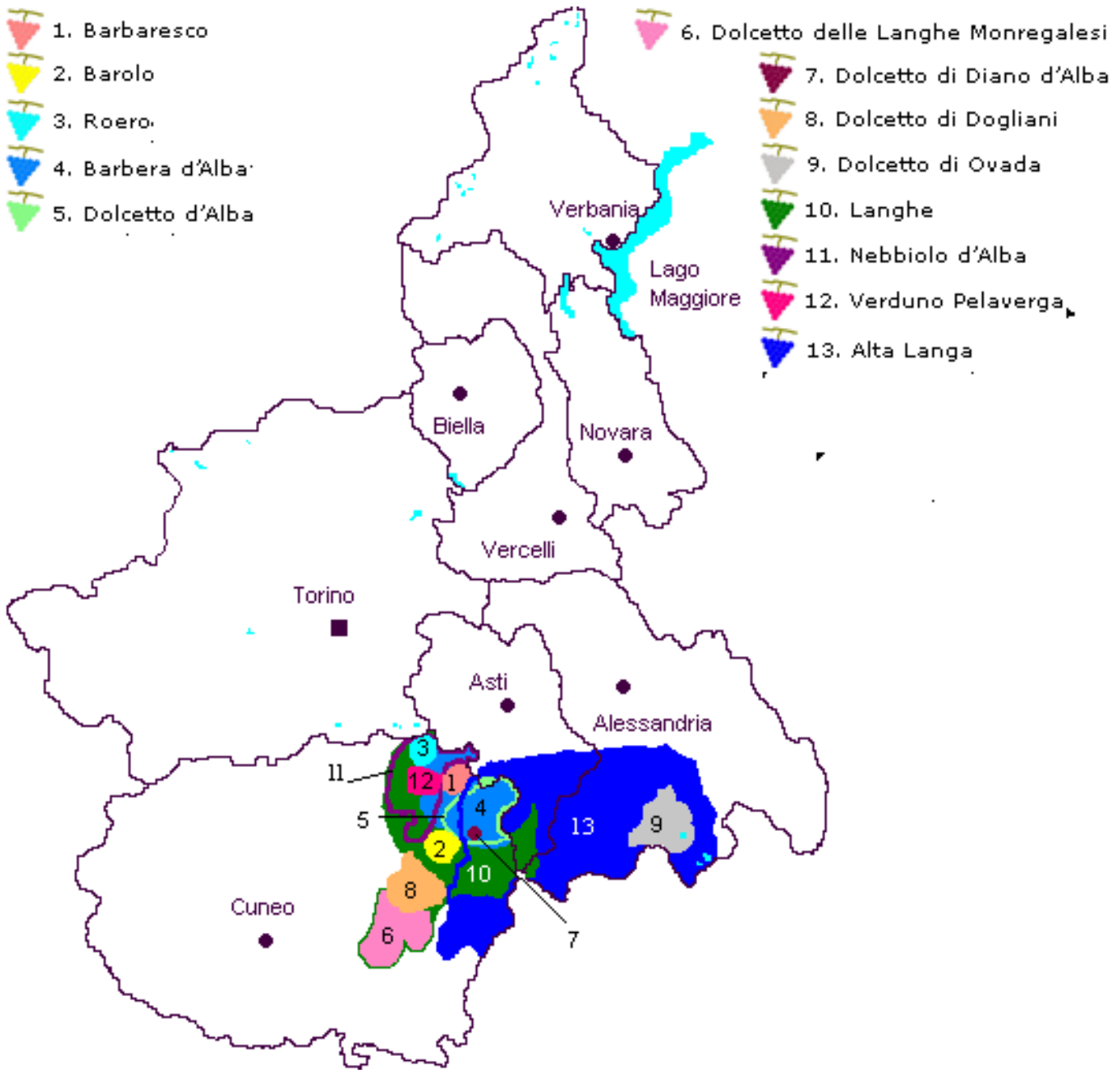
Piemonte

- “Aan de voet van de berg”
- Hoofdstad Turijn
- N en W : Alpen, Z Alpi Liguri
- Wijnbouw binnengebracht door Grieken
- 9 DOCG, 44 DOC (60% tot. wijnprod.), geen IGT !
- 60.000 ha aangeplant
- Nebbiolo = belangrijkste druif, basis voor Barolo, Barbaresco, Gattinara, Ghemme
- Andere : Barbera, Dolcetto
- Piemonte : marktleider mousserende wijn – Asti Spumante, Moscato d’Asti
- Wit : Cortese, Roero Arneis, ...

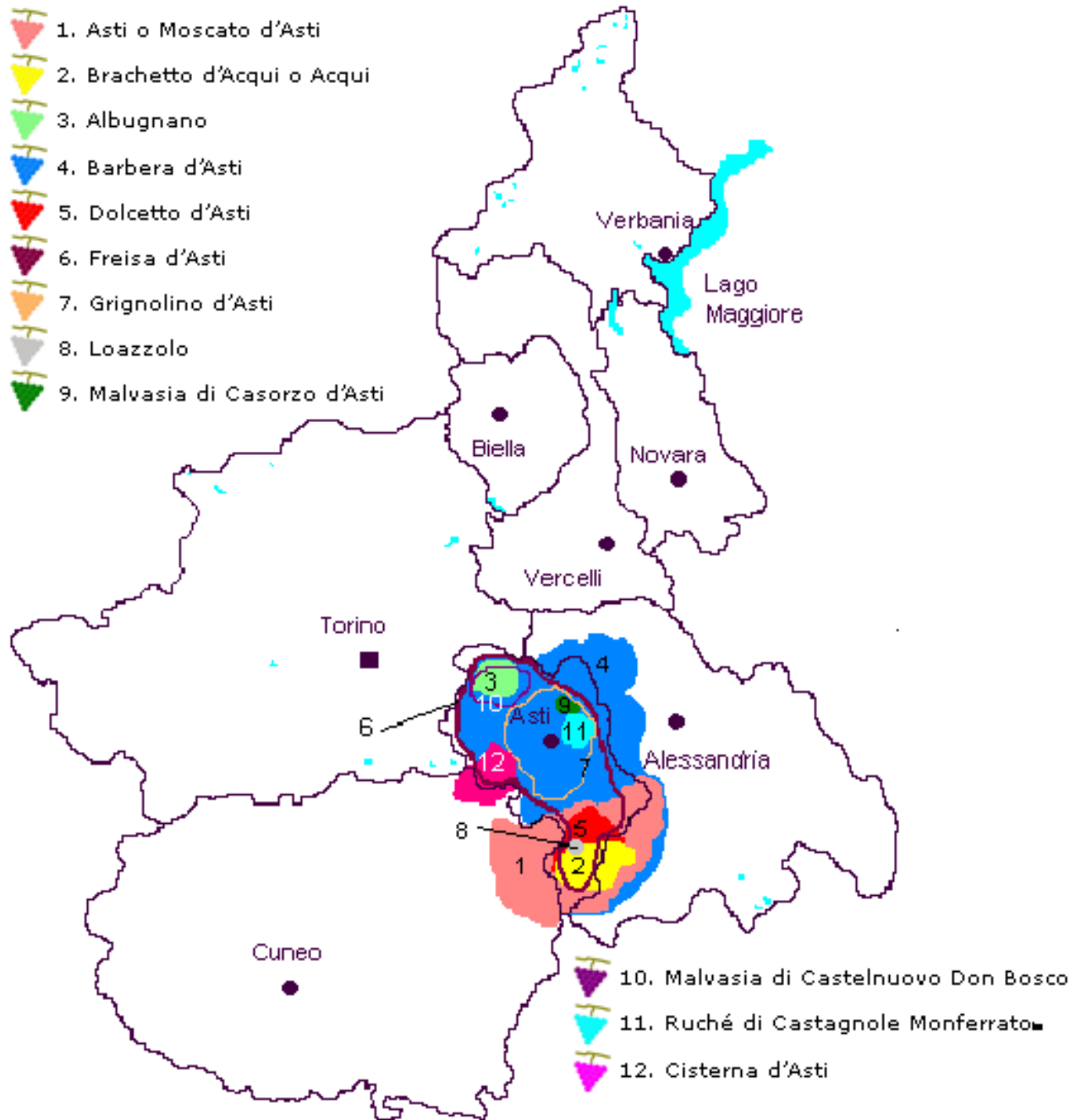
Noord

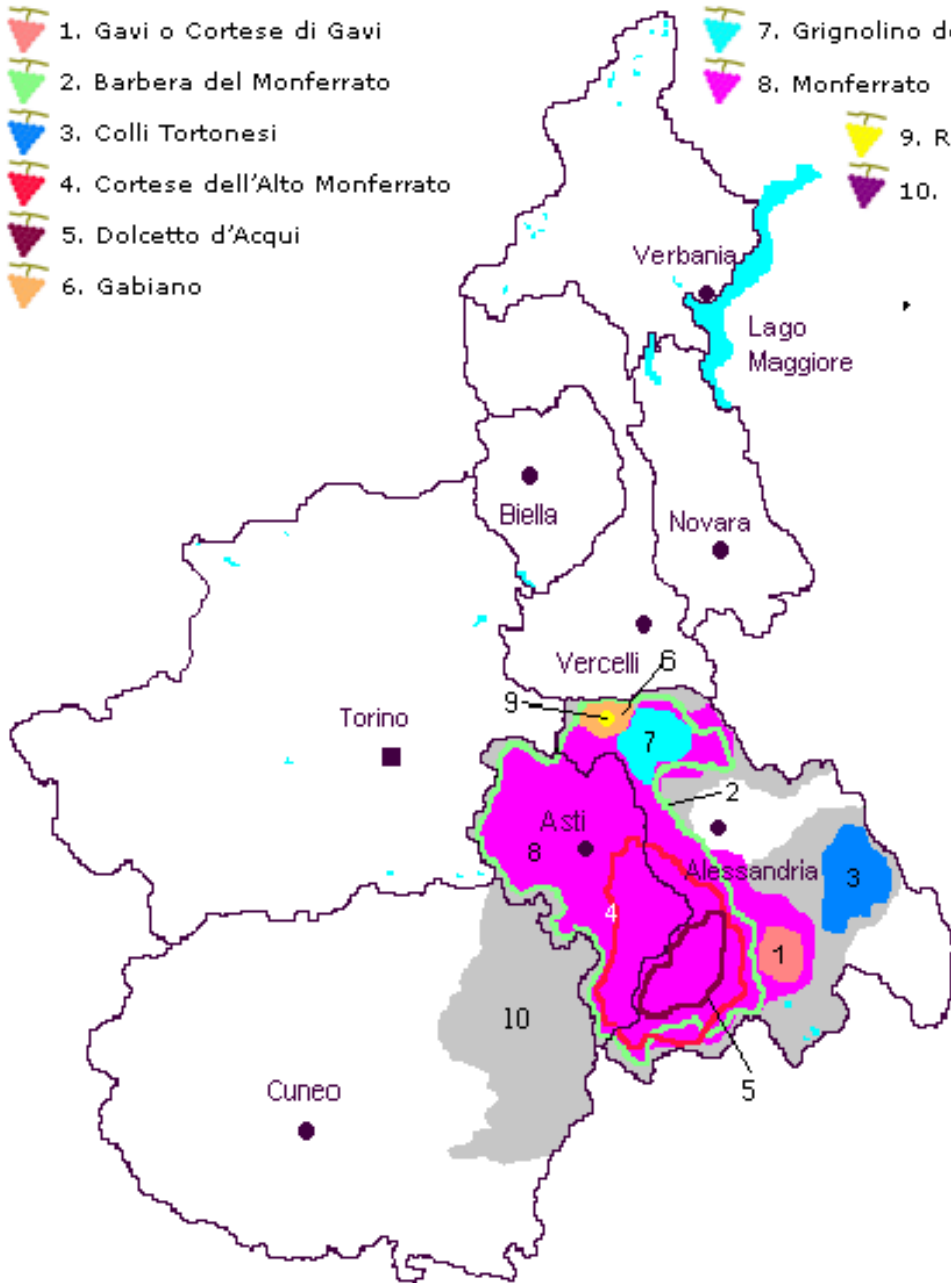
Langhe

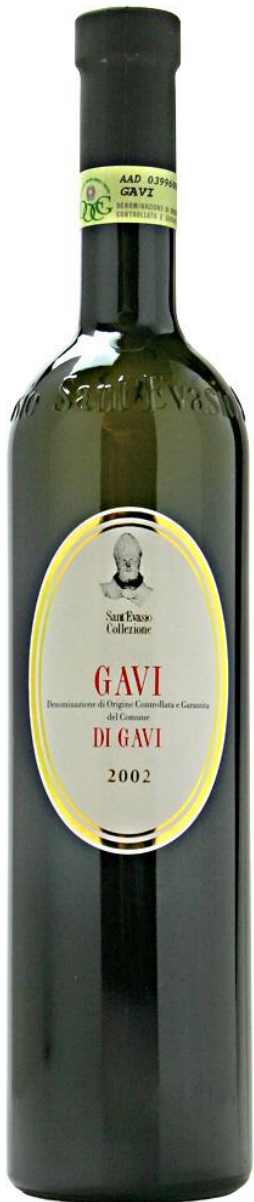
Astigiano

- 1. Gavi o Cortese di Gavi
- 2. Barbera del Monferrato
- 3. Colli Tortonesi
- 4. Cortese dell'Alto Monferrato
- 5. Dolcetto d'Acqui
- 6. Gabilano
- 7. Grignolino del Monferrato Casalese
- 8. Monferrato
- 9. Rubino di Cantavenna
- 10. Piemonte

Monferrato

Gavi di Gavi DOCG (1998)

- Intens boeket citrusvruchten, witte bloemen
- 100% cortese
- Kalkrijke grond, heuvels rond Gavi
- Aperitiefwijn, visschotels, schelp- en schaaldieren, Robiolakaas
- Bewaartijd : 2 à 3 j.

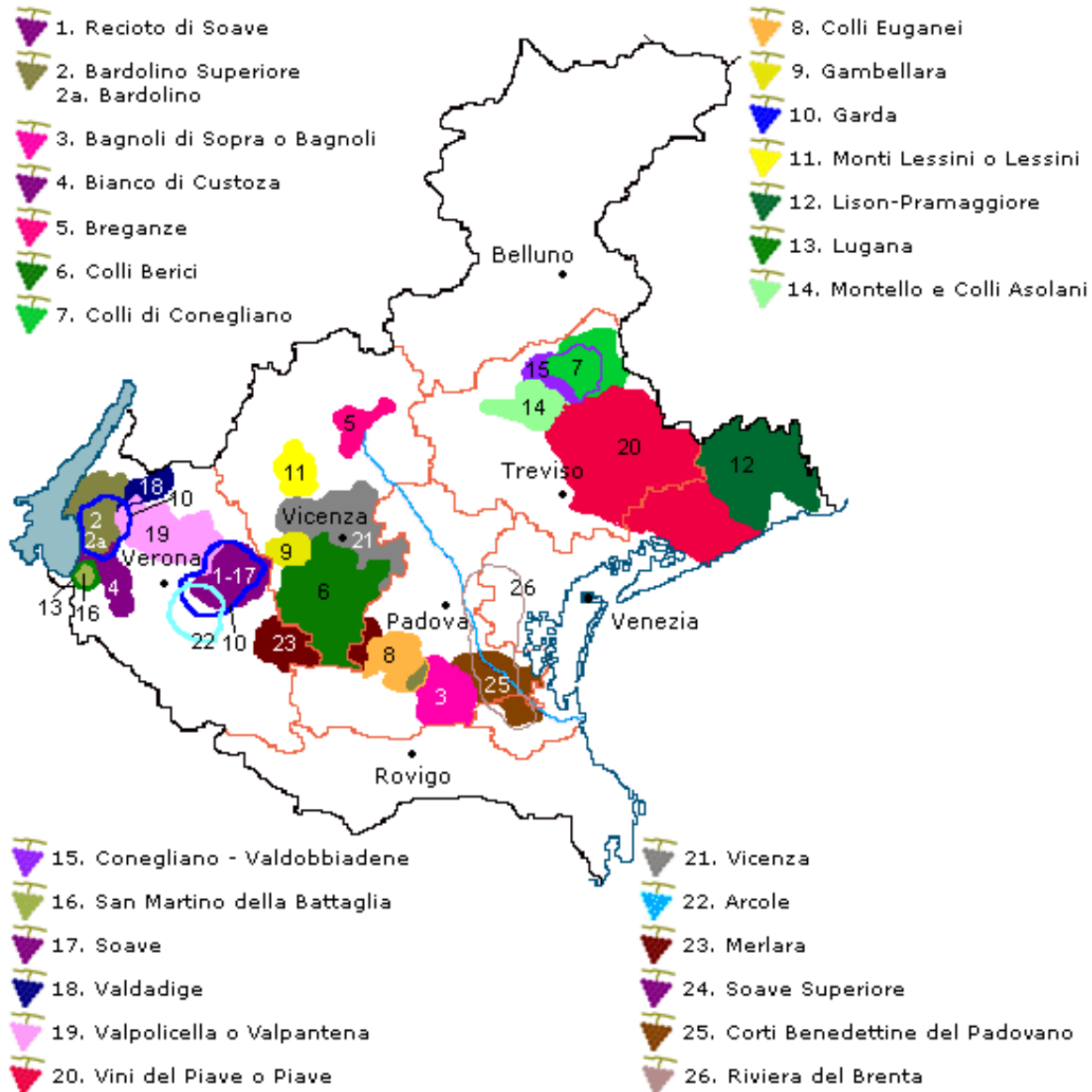
Veneto

Veneto

- Bekend van Venetië/Lago di Garda
- Van Alpen tot Adriatische Zee : bergen, heuvels, meren, vlakten ...
- 78.000 ha wijngaarden, 7 miljoen hl/j. (grootste prod. samen met Sicilië en Puglia)
- 3 DOCG, 24 DOC, 9 IGT (2/3 tot. prod.)
- Alle wijntypes van schuimwijn tot en met passito (zoet)
- Bekendste : Soave, Valpolicella, Bardolino (Verona, Gardameer). Amarone della Valpolicella (zoete rode wijn).
- Prosecco : Valdobbiadene

Veneto

Carianum IGT

- Volle smaak met sterke vanilietoets door houtlagering (5 maanden)
- Visgerechten, langoustines met kruidige sauzen, waterzooi van vis
- Bewaartijd 3 tot 4 jaar

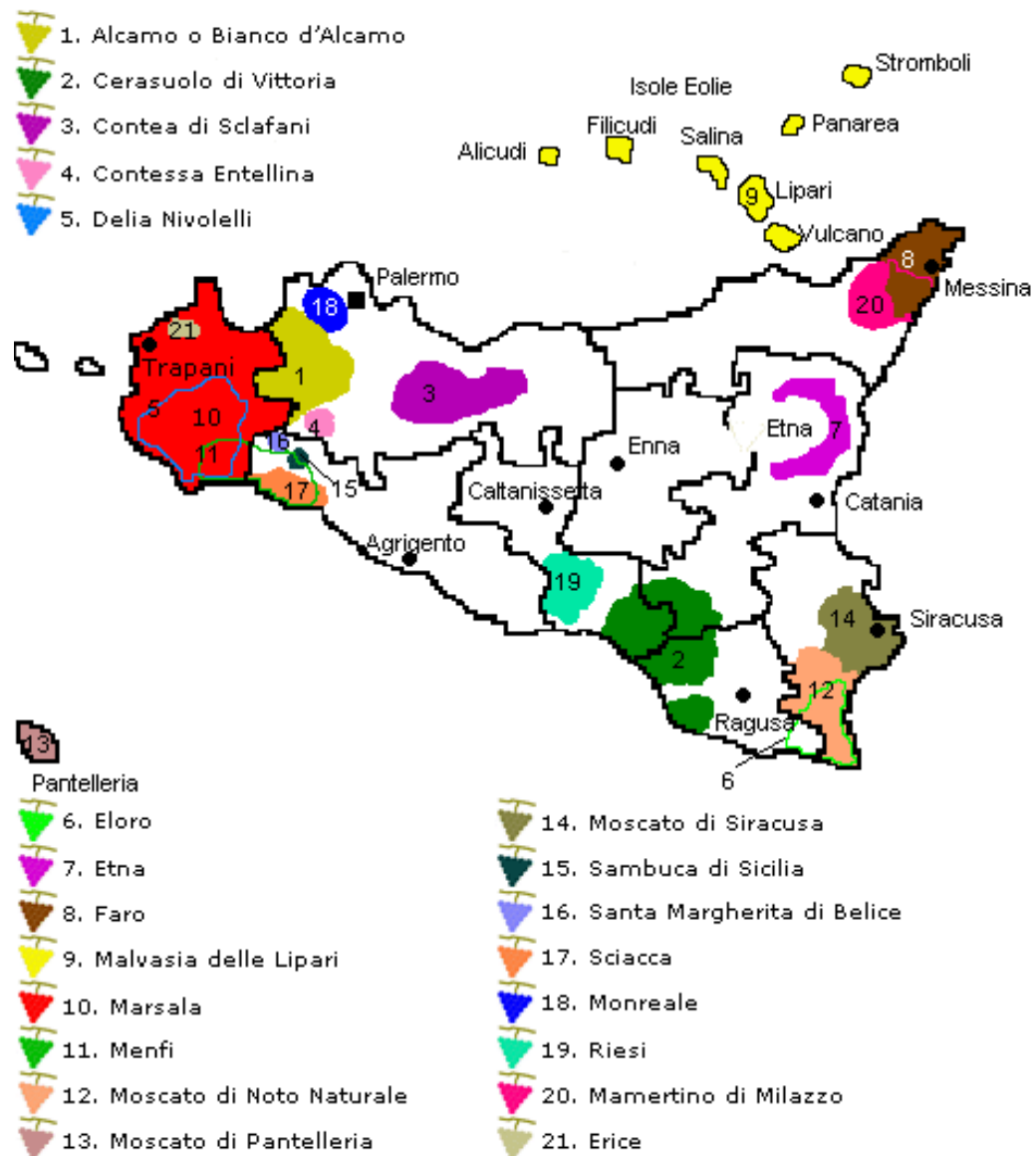
Sicilia

Sicilië

- Grootste deel productie ingedampt tot concentraat
- 140.000 ha wijngaarden, 1 DOCG, 24 DOC, 7 IGT.
- 75% in handen van coöperaties
- Bekend : Marsala DOC (Arabieren); droge sherry-achtige wijn
- Ook wijnbouw op flanken Etna
- Experimenten met werelddruiven : Chardonnay, Cabernet Sauvignon, ...

Sicilia

Birgi Nero d'Avola

- Robijnrode wijn, met paarse reflecties
- Meest gebruikte druif in Sicilië.
- Rood vlees, gebrad, wild, BBQ !
- Bewaartijd : ong. 3 jaar

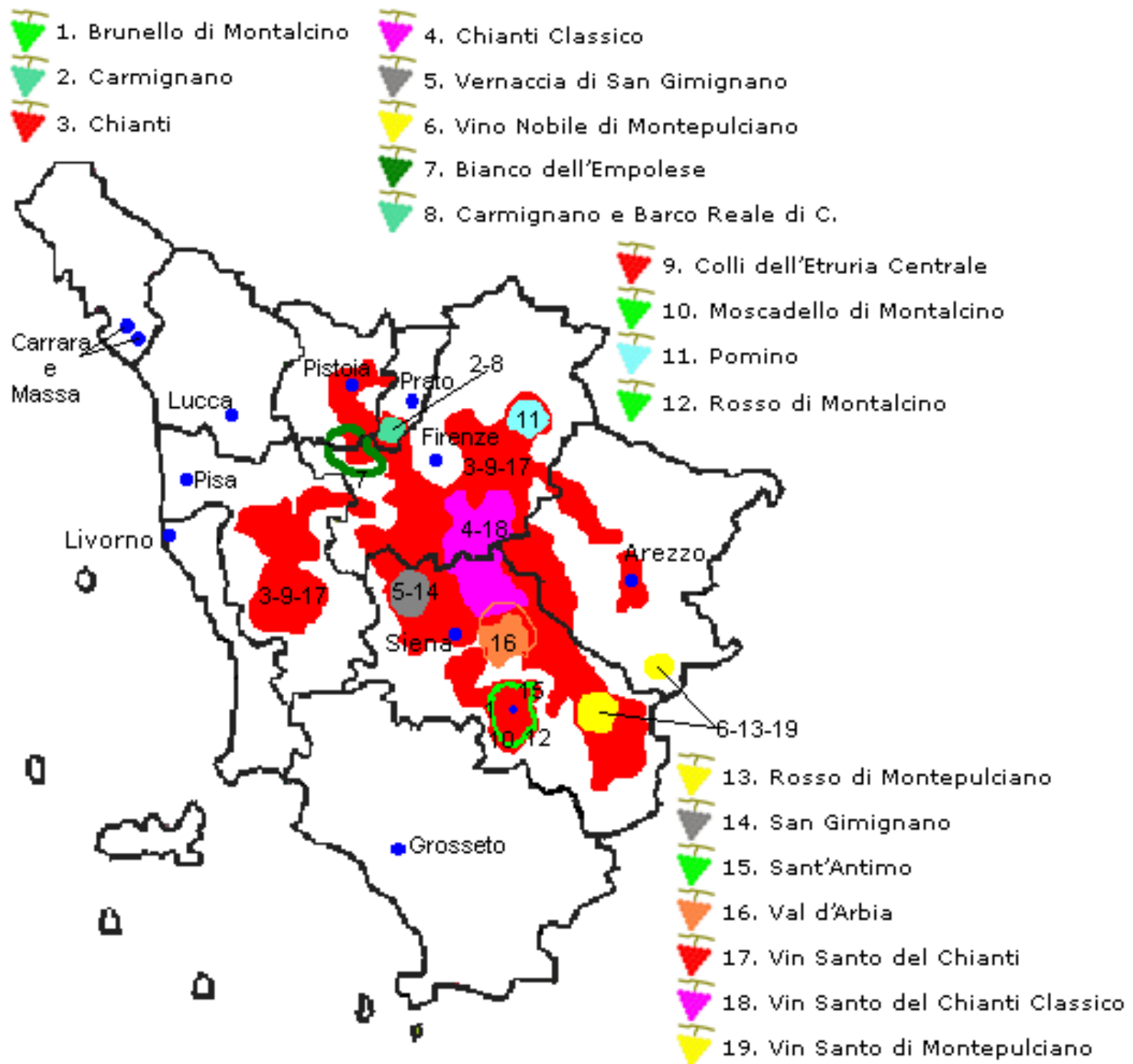

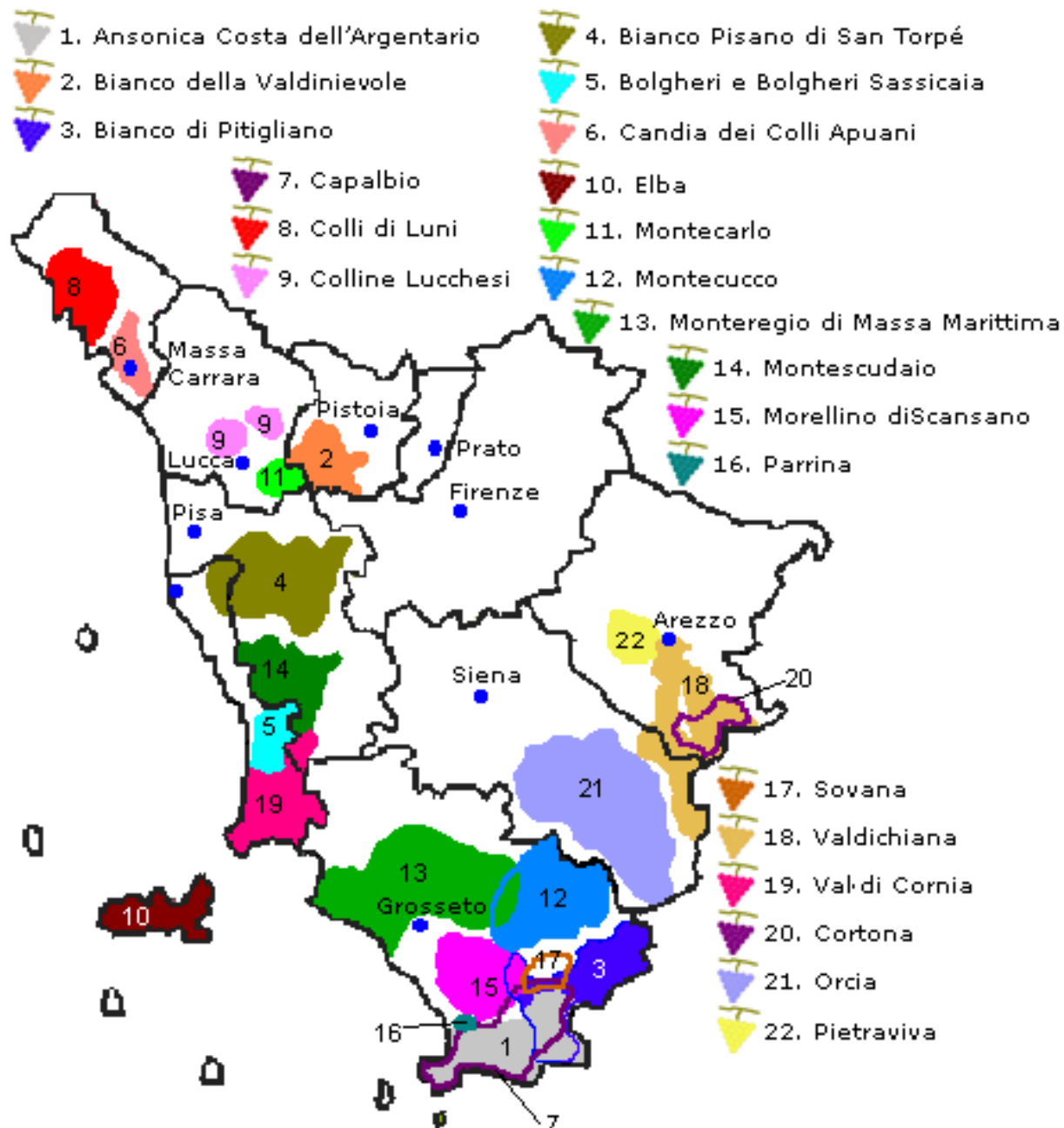
Toscana

Toscane

- Bekendste wijnregio Italië
- Jaren '70 : moderne renaissance
- 6 DOCG, 34 DOC (samen 45%), 5 IGT
- Sangiovese : belangrijkste druif
- Chianti en Chianti Classico
- Brunello di Montalcino (en kleine broertje Rosso di Montalcino)
- Vino Nobile di Montepulciano (en Rosso di M)
- Carmignano
- Vernaccia di San Gimignano
- Super Toskans : Sassicaia/Tignanello (Cab. Sau. en Sang.). VdT en IGT ...

Rosso di Montepulciano DOC

- Rood fruit, lichte tannines door houtlagering (6 maand)
- 80% Sangiovese, 20% Canaiolo
- Stevige vleesgerechten
- Bewaartijd 3 jaar

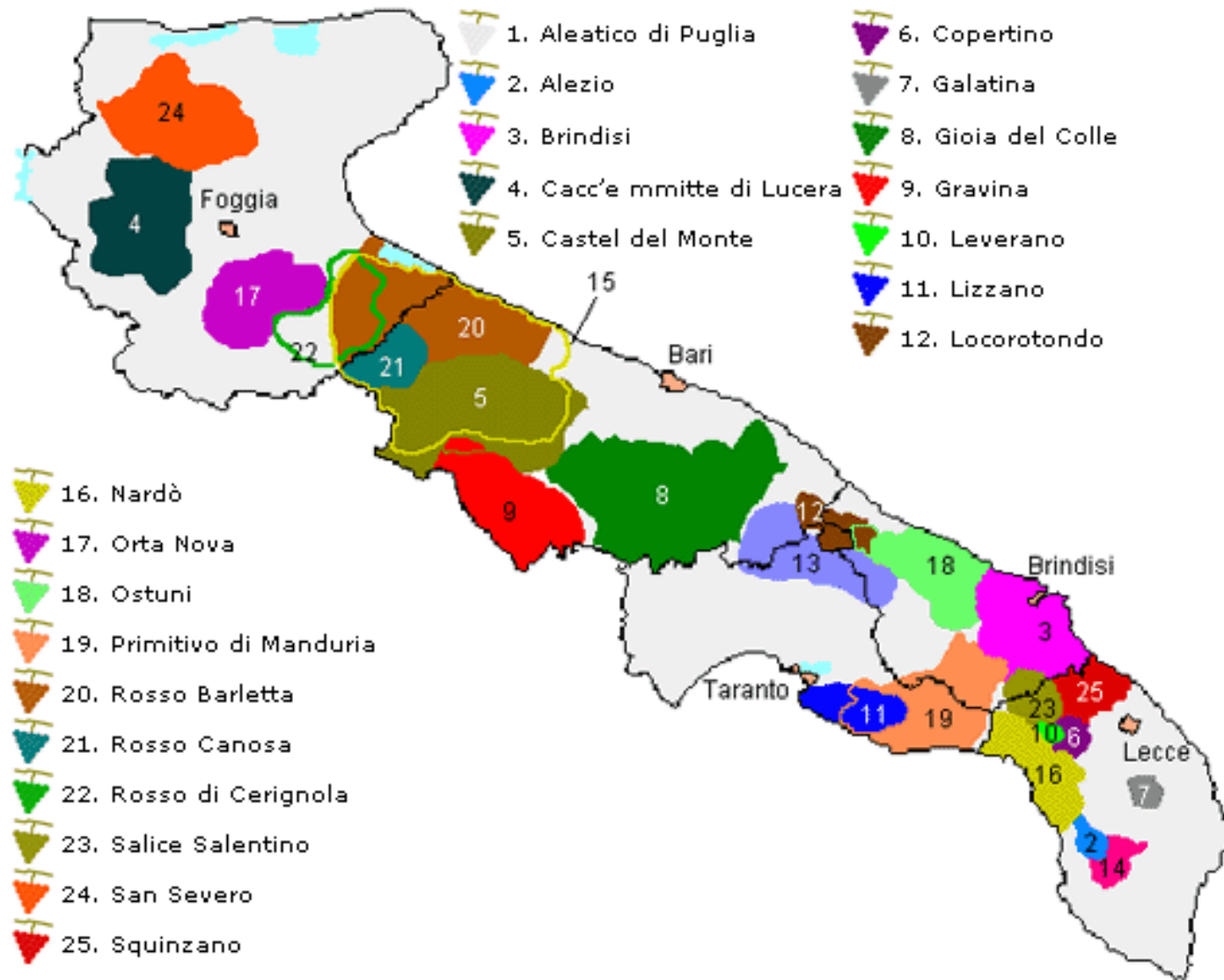
Puglia

Puglia

- Tweede plaats in Italiaanse wijnproductie (met Sicilië, na Veneto).
- Hoofdstad Bari
- 100.000 ha wijngaarden. 0 DOCG, 25 DOC, 6 IGT
- Primitivo als voorloper van de Zinfandel (Californië)
- Salice Salentino : Negroamaro en Malvasia Nera

Puglia

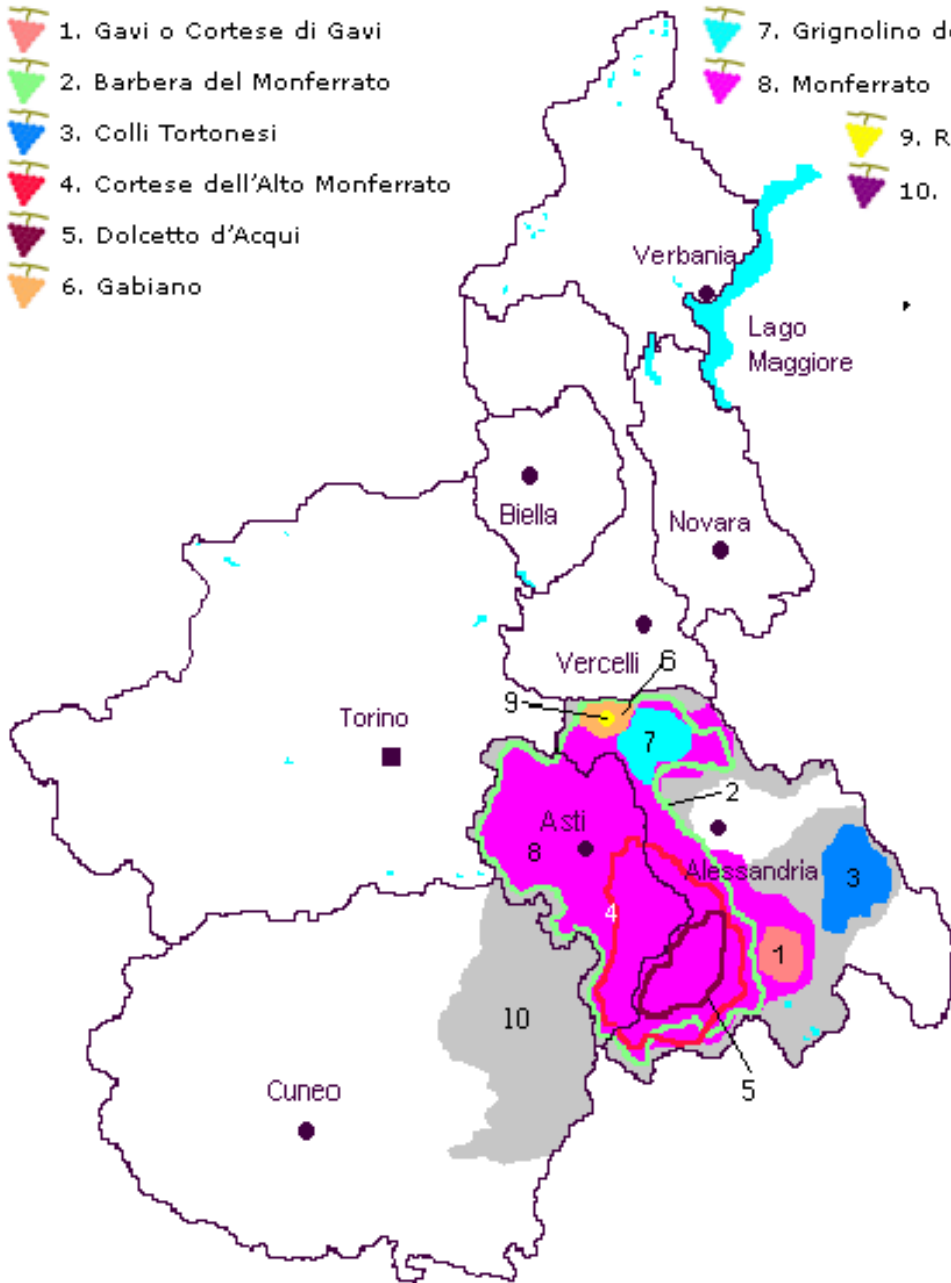
Salice Salentino DOC

- Paarse kleur met gekleurde viscositeit
- Volle smaak met vanilleteets door houtlagering (12 maanden)
- Zuidelijke deel van Puglia
- Negroamaro – malvasio nera
- Kalkrijke bodem
- Vleesgebraad, oude kaas

Piemonte

- 1. Gavi o Cortese di Gavi
- 2. Barbera del Monferrato
- 3. Colli Tortonesi
- 4. Cortese dell'Alto Monferrato
- 5. Dolcetto d'Acqui
- 6. Gabilano
- 7. Grignolino del Monferrato Casalese
- 8. Monferrato
- 9. Rubino di Cantavenna
- 10. Piemonte

Monferrato

Moscato d'Asti DOCG

- Heldere strogele kleur met goudgele toetsen en frisse pareling
- Aroma's van perzik, salie en limoen
- Zoet en intens delicaat
- Na persen, gisting tot 5.5° alcohol; daarna most op 0° C om fermentatie te stoppen.
- Daarna filtering en bottelen